

Starý svet končí, nový - v nedohľadne...

- CZ24 News | 21. března 2022

„Svet už nikdy nebude ako predtým,“ hovorili mnohí, keď hodnotili vplyv celosvetovej epidémie. A predstavovali si akýsi nový svet, kde vydesení obyvatelia Zeme pracujú v dištančnom režime a pohybujú sa priestorom v respirátoroch pod dohľadom globálnych digitálnych diktátorov. Tieto predpovede sa mnohým zdali byť za vlasy pritiahnutou fikciou. Teraz však môžeme skutočne povedať: svet už nikdy nebude rovnaký.

Hospodárska vojna, ktorú Západ vyhlásil Rusku, bude posledným úderom svetovému ekonomickému systému orientovanému na Západ. Tento úder zničí jeho samého, nie však svetovú ekonomiku ako takú. Reštrukturalizácia systému, ktorá sa teraz začala, umožní v priebehu niekoľkých desaťročí vznik nových veľkých regionálnych hospodárskych systémov. Nikto dnes nedokáže povedať, ako nakoniec bude celá svetová ekonomika vyzeráť. Vladimir Pligin, právnik a poslanec ruskej Dumy, povedal pred rokom v rozhovore pre ruský časopis:

„Staré systémy sú preč, začínajú sa organizovať nové. A ovládnu celú zemeguľu.“ Vtedy sa hovorilo o politických systémoch. Dnes sa to isté deje so systémami ekonomickými.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkuje!

CHCI PŘÍSPĚT

Prečo má päť a pol tisíc sankcií proti Rusku taký silný vplyv na svetovú ekonomiku, hoci sa na nej Rusko svojim HDP podieľa iba niekoľkými percentami?

Má to dva dôvody. Predovšetkým by nikto nemal Rusko podceňovať. V dnešnom ekonomickom svete, ktorý v niektorých regiónoch už niekoľko desaťročí zažíva obrovský rast populácie, sú hlavnými faktormi stability komoditné trhy. Rusko je na týchto trhoch významným hráčom: má 25 % podiel na svetovom trhu s energiami, podieľa sa približne 15 % na svetovom vývoze obilia, má silnú pozíciu na trhu s kovmi a uránom a má reálny potenciál ovládnuť trh s ropou a plynom (a tým je vymenované najširšie spektrum surovín používaných v priemysle).

Málokto vie, že Rusko nielenže vlastní veľké množstvo energetických surovín a veľa ich predáva, ale je dnes najväčším svetovým donorom všetkých foriem energie – základného zdroja pre akúkoľvek materiálnu výrobu. Preto úder na Rusko, a tým vyvolaná jeho zásadná potreba zmeniť vlastnú hospodársku politiku, automaticky vedie k nutnosti reštrukturalizovať celú svetovú ekonomiku.

Druhým dôvodom je skutočnosť, že Západ sám je už dlho ekonomicky neefektívny. Zničenie hospodárskej zóny ZSSR a absorpcia zdrojov z východnej Európy a časti krajín SNŠ neviedli k organickému rastu západných ekonomík. Západ neponúkol žiadne technologické ani ekonomické riešenie, ako prekonať hroziacu energetickú a potravinovú krízu. Tipovalo sa výhradne na finančnú dominanciu. Táto stávka, nepodporená industrializáciou samotného Západu a jeho technologickou

modernizáciou, však premenila hospodárstvo zlatej miliardy na ďalší destabilizátor svetovej ekonomiky: príliš veľa spotreby na príliš málo výroby.

Sankčná vojna proti Rusku okamžite znásobila všetky vektory chaosu vo svetovej ekonomike. Globálny finančný systém postavený na americkom dolári (a dlhu) sa rúca. Nevieme, aký rýchly bude a kam povedie jeho pád, ale je neodvratný, pretože odpojenie hlavného svetového dodávateľa energie od dolárových transakcií automaticky posilňuje alternatívne menové systémy, jüan a rupiu, už teraz.

Kolosálnou reštrukturalizáciou prejde aj svetový energetický systém. Budúca industrializácia aj deindustrializácia veľkých regionálnych ekonomík závisí od toho, kam budú prúdiť ruské energetické zdroje. Okrem toho samotná reštrukturalizácia spôsobuje rast cien energií a vedie k celosvetovému rastu inflácie v priemyselnom i spotrebiteľskom segmente.

A čo viac – aj svetový trh s potravinami je v šoku. Ceny obilia dosiahli historicky najvyššie hodnoty, čo spôsobilo tak kolosálnu potravinovú infláciu v bohatých krajinách, ktoré si od nej už dávno odvykli, ako aj riziko kritického nedostatku potravín v chudobnejších krajinách.

Globálny logistický trh taktiež prechádza radikálnymi zmenami. Na rozdiel od vyššie uvedeného však tieto zmeny nemajú len tienisté stránky, ale aj klady. Vytváranie nových dopravných trás, ktoré vznikajú práve teraz, prispeje k rozvoju nových regionálnych hospodárskych systémov, najmä v Ázii.

Môže Rusko v tomto ekonomickom chaose zvíťaziť? Rozhodne áno. Je to jedna z mála krajín, ktorá má všetky zdroje dôležité pre prežitie na svojom území: energiu, potraviny, územie a bezpečnosť. Zároveň je to stále technologicky vyspelá krajina. Nie je možné, aby krajina, ktorá dokáže vyrábať hypersonické zbrane, nebola schopná vyrábať petrochemické zariadenia.

Pre Rusko je teraz kriticky dôležité, aby sa zameralo na rozsiahlu náhradu dovozu. Tento rozsah možno odhadnúť na 15 – 18 miliónov rubľov dopytu alebo 2 – 4 milióny nových trhov požadovaných pracovných miest. To podľa trpezlivých odhadov zaistí Rusku hospodársky rast vo výške 7 – 9 % ročne a konečne zvýši blahobyt väčšiny obyvateľov Ruska. Bude to vyžadovať najmenej desať rokov tvrdej práce.

AUTOR: Peter Šimon

[ZDROJ](#)